

การประชุมนำเสนอ ผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2561

The 13th RSU National
Graduate Research Conference

การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
ครั้งที่ ๑๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๑

คำสั่งมหาวิทยาลัยรังสิต ที่ 1139/2561
เรื่อง
แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษา
ครั้งที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2561

มหาวิทยาลัยรังสิต
เมืองเอก ถนนพหลโยธิน
จ.ปทุมธานี 12000

Rangsit University
Mueang-Aek, Pongyothin Rd.
Pathumthani 12000, Thailand

T. (66) 2997 2200-30
F. (66) 2791 5757
E. info@rsu.ac.th

CO3
2 11/12/2561

คำสั่งมหาวิทยาลัยรังสิต

ที่ 1139 /2561

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ
ครั้งที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2561

เพื่อให้การดำเนินการจัดการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 13
ประจำปีการศึกษา 2561 ในวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2561 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษา
ระดับชาติ ครั้งที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2561 ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการอำนวยการ

1. อธิการบดี มหาวิทยาลัยรังสิต	ที่ปรึกษา
2. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยรังสิต	ที่ปรึกษา
3. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต	ประธานกรรมการ
4. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	กรรมการ
5. ผู้อำนวยการกองการศึกษา กองบัญชาการ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ	กรรมการ
6. ประธานสมาคมผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทย	กรรมการ
7. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายสื่อสารองค์กร มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
8. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายอาคารและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
10. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
12. ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
13. รองคณบดีฝ่ายบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
14. ผู้อำนวยการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
15. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการและเลขานุการ
16. นางอุไรวรรณ จุลพันธ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

โทม วัฒนวิจิตร
14/12/2561

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการและพิจารณาผลงานวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญจันทร์ โกญจนาท	ประธานกรรมการ
2. นาวาอากาศเอก ไชยา ออกแดง	กรรมการ
3. นาวาเอกหญิง อรุณศรี เครือครุฑ	กรรมการ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา ติตถะสิริ	กรรมการ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาดา คุปตานนท์	กรรมการ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โรจน์ศักดิ์ โฉมวิไลลักษณ์	กรรมการ
7. ดร.พีรพงษ์ พุศิริ	กรรมการ
8. ดร.ภูษิต วงศ์หล่อสายชล	กรรมการ
9. นายวิสาร ฉันทะเศรษฐ์	กรรมการ
10. นายเกตุติวิทย์ สิทธิสุนทรวงศ์	กรรมการ
11. ดร.อรรจน์ โกญจนาท	กรรมการ
12. ดร.กัลยรัตน์ หล่อมนันทน์	กรรมการ
13. ดร.วราวรรณ สุวรรณผาติ	กรรมการ
14. นางวรรณภา ลิขิตบรรณกร	เลขานุการ

คณะกรรมการฝ่ายพิธีการและการนำเสนอผลงานวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาตร	ประธานกรรมการ
2. ดร.ไพกวนท์ รักษาสุทธิพันธ์	กรรมการ
3. อาจารย์ พิพัฒน์พงศ์ ยาลังกาญจน์	กรรมการ
4. นาวาอากาศเอก สาคิษฐ์ พริ้งประยูร	กรรมการ
5. นาวาเอกหญิง กฤดาการ พันธุ์บุรณะ	กรรมการ
6. ดร.รวิดา วิริยกิจจา	กรรมการ
7. ดร.อนุวัตร ชำของ	กรรมการ
8. นายวิสาร ฉันทะเศรษฐ์	กรรมการ
9. นายเกตุติวิทย์ สิทธิสุนทรวงศ์	กรรมการ
10. นายเอกชัย สมบูรณ์	กรรมการ
11. นายสมบัติ พุฒตาล	กรรมการ
12. นายสมจิตร พิกังษ์	กรรมการ
13. นายอรรธยา สุนทรายน	กรรมการ
14. นางสาวสิรินภา เจริญแก้ว	กรรมการ
15. นางสาวพนิดา ก้อมมณี	กรรมการ
16. นางลีณีนาด จันทร์กอยฮอ	กรรมการ

วิรัตน์

17. นางวรรณมา ลิขิตบรรณกร	กรรมการ
18. นางสาวเมทิกา ทิพย์สุขุม	กรรมการ
19. นางสาวศิริรัตน์ เย็นสุข	กรรมการ
20. นางสาวนัยนา คำแดง	กรรมการ
21. นางสาวนาคยา สมุทธธา	กรรมการ
22. นายการุณ ทองชิต	กรรมการ
23. นางสาวนิภา อรรถรินทร์	กรรมการ
24. นางชุติมา อาจไชยชาญ	กรรมการ
25. นางศุภฉัตร จรูญอำไพ	กรรมการ
26. นางสาวภัทร ชินสรระน้อย	กรรมการ
27. นางสาวคันสนีย์ บุญเต็ม	กรรมการ
28. นางพิมพ์มล กลั่นสุภา	กรรมการ
29. นางสาวอนิสา มานะทน	กรรมการ
30. นางสาวสาลิณี จินจรรยา	กรรมการ
31. นางเดือนเพ็ญ ทับทิม	กรรมการ
32. นางปิยวดี ใช้สมบุญ	กรรมการ
33. นางสาวหนึ่งฤทัย บานชื่น	กรรมการ
34. นายศักดา โชคอุดมดี	กรรมการ
35. ดร.พัชรี ตันติวิภาวิน	กรรมการ
36. นางสาวมานิต ขุนศรี	กรรมการ
37. นางสาวศศิธดา พวงผกา	กรรมการ
38. นางสาวอริชฐาน เกียรติไพศาล	กรรมการ
39. นายณัฐพล ไยไพโรจน์	กรรมการ
40. นายสุรพล ห้วมเจริญ	กรรมการ
41. นางอุไรวรรณ จุลพันธ์	กรรมการและเลขานุการ
42. นางสาวประยูร นาคเกษม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
43. นางสาวสุมาลี ปัญญาใหม่	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
44. นางสาววลัญดา หล้าธรรม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๒

กองบรรณาธิการเอกสารการประชุมนำเสนอผลงาน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาคร
(มหาวิทยาลัยรังสิต)	บรรณาธิการ
2. ดร.ณัฐพันธ์ บัววรารณ์
(มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย)	กองบรรณาธิการ
3. พันเอก ณัฐวุฒิ ดวงจรัส
(สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ)	กองบรรณาธิการ
4. คุณวิสาร ฉันทิเศรษฐ์
(สมาพันธ์ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทย)	กองบรรณาธิการ
5. ศาสตราจารย์ อารัง เปรมปรีดิ์	กองบรรณาธิการ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนากร คงสมบูรณ์
(สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง)	กองบรรณาธิการ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ หวังรัชติสกุล
(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ)	กองบรรณาธิการ
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ต.ต.ดร.เพชร สันหัต
(โรงเรียนนายร้อยตำรวจ)	กองบรรณาธิการ
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา มีศิลปิกภัย
(มหาวิทยาลัยศรีปทุม)	กองบรรณาธิการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 22 สิงหาคม 2561

(ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์)
อธิการบดี

การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิต
ครั้งที่ ๑๓ ปีการศึกษา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินผลบทความ (Peer Review)

Dr. Tenzin Rabgyal Nyima-Tsang

รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนีศิริ ทาโค

รองศาสตราจารย์ ดร.จินฉวีร์ คล้ายสังข์

รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวนิตย์ สงคราม

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิลิ จันทรรวัชโชติ

รองศาสตราจารย์ มานิตย์ จุมปา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์

อาจารย์ ดร.กฤษณา วิสมิตะนันท์

ศาสตราจารย์ ดร.อาณัติ สิมัคเดช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล อาษาสุจริต

อาจารย์ ดร.สาธิตา สกฤตคันกุลชัย

รองศาสตราจารย์ ดร.สุกกิจ นนทนนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริธัญญา ทองชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวไล คั่นจันทรรังค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐฐิดา วิจิตรจามรี

อาจารย์ ดร.ณัฐพล พันธุ์ภักดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษณีย์ เอมสิรนนท์

ศาสตราจารย์ ญ.ดร.มณฑารพ ยมาภัย

ศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ กุลธนปริดา

รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ วัฒนารงค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนาถ คงสมบุญ

รองศาสตราจารย์ ดร.กนกพรพรรณ วงศ์ประเสริฐ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนรรฆ จรรย์ยานนท์

รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ ประดิษฐ์อาชีพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ระวี อนันต์อักษรกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จรุงยศ อธิษะนาถ

อาจารย์ ดร.ภูศิรินทร์ รื่นเรือง

รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชาริไศนวงศ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ อธิวัตรพันธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ สิริวงศ์

Asian Institute of Technology

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิต
ครั้งที่ ๑๓ ปีการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐพล สุวรรณกุลสง	มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ดร.อติเทพ แจ่มนาลาว	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร.อุษา บั๊กกิ้นส์	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรินทร์ สุขหมอก	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
อาจารย์ ดร.วรวิทย์ สุเมธ	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิลา เข้มขันติถาวร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.เทวศักดิ์ จินดาบุรุษ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ สมจิตร ถ้วนจำเริญ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทราวดี มากมี	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.มูฮัมหมัดซากี เจ๊ะหะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
รองศาสตราจารย์ ดร.นงนุช กันทะชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิมสุภาว จันทะโสถ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ฤทัย คลังพล	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนกกรณ์ กุณฑลบุตร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภา ทองคง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อาจารย์ ดร.กฤษณา เขียววัฒนสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อาจารย์ ดร.สุวรรณา จันทร์อินทร์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง
น.อ.หญิง อรุณรัตน์ เกื้ออัครา ร.น.	กองการศึกษา กองบัญชาการ สถาบันวิชาการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
รองศาสตราจารย์ คณาธิป ทองรวีวงศ์	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
อาจารย์ ดร.ครุณี ชูประยูร	มหาวิทยาลัยเกริก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสถียรภาพ นาคหลวง	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
อาจารย์ ดร.พูนผล เสือสาลักษณ์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
รองศาสตราจารย์ ดร.พรพรหม ชมงาม	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรณธร ปัญญาโสภณ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อาจารย์ ดร.วิโรจน์ สุทธิสีมา	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา สงวนศักดิ์	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปริวรรต นันทุขรยงค์	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
รองศาสตราจารย์ ดร.สกนธ์ ภู่งามดี	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
รองศาสตราจารย์ เอกธิดา เสริมทอง	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา มีศิลปิกัย	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ไชยมา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินธร สันจินดาวงศ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม

การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิต
ครั้งที่ ๑๓ ปีการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสภณ เจริญ	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
อาจารย์ ดร. สุรีย์ฉาย พลวัน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
อาจารย์ ดร. ช้องนาง วิฑูรนาพงษ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
อาจารย์ ทวีศักดิ์ แซ่มะน้อย	องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย
อาจารย์ ดร. ปิยรัชฎ์ ปริญญานพณ์ เจริญทรัพย์	สำนักงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณรพี บานชื่นวิจิตร	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาวิณี เพชรสว่าง	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อริสรา เสยานนท์	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพร ปิ่นโกษา	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภวรรณ คณานุรักษ์	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวรรศ ศรีสุโข	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัญช์ อินทรโกเศศ	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลลิตา หงส์รัตนวงศ์	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
อาจารย์ ดร. สิริพันธ์ วงศ์อินทวัฏ	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
อาจารย์ กัลยาณี แซ่มะน้อย	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ทพ.ดร. ไกรสร ทรัพย์ะโคตม	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ นพ. ทพ.ชนสิทธิ์ เสรีรัตน์	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร. พรจันทร์ สายทองดี	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร. กนกพร ฉายะบุระกุล	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร. กฤษณ์ ทองเลิศ	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร. กฤษดา เกิดดี	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร. วิบูลย์ กระจุกอุ้น	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา จันทร์ประเสริฐ	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร. ปณิธิ เนลินันท์	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงอาทิตย์ ศรีมูล	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร. สติฉานนท์ เจริญทิพัฒน์	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพ.ดร. คุลย์ ศรีอัมพร	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ค.หญิง ดร. วรณี สุขสาคร	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิมนต์ วิเศษสรรค์	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ชยานุวัชร	มหาวิทยาลัยรังสิต

การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิต
ครั้งที่ ๑๓ ปีการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวรรณ ปาณะสิทธิพันธุ์	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา คีตละสิริ	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิศรุค เถาะวดี	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา พิพิธพร	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ ธาราทรรพ์	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ศ.ท.หญิง ดร.อังฉรวรรณ ทองมี	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณมาพร สุขปลั่ง	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา พงศ์สถาพร	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ บินโฮเซิน	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉลองรัฐ เหมอมลย์ชลมารค	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาดา คุปคานนท์	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัฒน์ พิสิษฐเกษม	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพินดา เลิศฤทธิ์	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล ชุติศิลป์	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญจันทร์ โกญจนาท	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วีรวัฒน์ เหลี่ยมมณี	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.วรชาลี เชิดชมจันทร์	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.สมบูรณ์ สุขสาคร	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.สมพงษ์ หิรัญมาสสุวรรณ	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.พิสิทธิ์ ชันฉีวันนะกุล	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.อรอนงค์ โกญจนาท	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.พัศรา สุนทรจิตติเจริญ	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.เบญจรัตน์ แสงทอง	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.ณกมล จันทร์สม	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.สุมาลี สว่าง	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.ปิยภรณ์ ชูชีพ	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.กุลบุศกร โกเมนกุล	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.นพปฎล สุวรรณทรัพย์	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.ปริญญ์ สุกรีเขตร	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.กฤษฎา บุญหมัด	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.ภัทรนัชชา โชติคุณากิตติ	มหาวิทยาลัยรังสิต
อาจารย์ ดร.วัลลภา เลลิมวงศาเวช	มหาวิทยาลัยรังสิต

การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิต
ครั้งที่ ๑๓ ปีการศึกษา

อาจารย์ ดร.นิภาพร เฉลิมนิรันดร์

มหาวิทยาลัยรังสิต

อาจารย์ ดร.ศรีสมร พุ่มสะอาด

มหาวิทยาลัยรังสิต

อาจารย์ ทัศนาวดี ไพโรจน์บริบูรณ์

มหาวิทยาลัยรังสิต

	หน้า
✦ SS4195-การใช้เพลงเชอแมก บัณฑิต อึ้งรังษี เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต นภกุล พงษ์จินดา	2253
✦ SS4215-รูปแบบรายการวิทยากรณีกาศทางสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล ยศศักดิ์ เวทสุวรรณ	2263
✦ SS4315-ประเภทและรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาเพื่อการสื่อสารการตลาดดิจิทัลสำหรับ โรงแรมระดับ 5 ดาว ณัฐภา ชัยศิริสกุล และ ปฐมา สตะเวทิน	2271
✦ SS5071-แนวทางการฝึกอบรมด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก พิทักษ์มน คำบุญเอก และ กนกกานต์ แก้วนุช	2280
✦ SS5081-อัตลักษณ์ของประเพณีบุญเดือนหก (บุญบั้งไฟ) กรณีศึกษา ตำบลบ้านดอน อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย พระพิระพงษ์ พิชาลี และ ชุตีรัตน์ เจริญพร	2294
✦ SS5144-ทัศนคติของเยาวชนในพื้นที่ จชล.ที่เข้าร่วมโครงการสานใจเด็กไทยของชาติ (ทอ.) พวงศรินทร์ กุ่มเปี่ยมแจ่ม	2304
✦ SS5150-เรื่องเล่าชีวิตการปรับตัวและการดำรงอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว หมู่บ้านคลองบางขุน อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ในระบบเศรษฐกิจแบบการค้า กนกเทพ สวนขำนิ และ ชัยคุณพงศ์ สิริโชตินิสากร	2311
✦ SS5166-การทุจริตคอร์รัปชันในโครงการในต่างประเทศและโครงการในประเทศไทยของวงการ ธุรกิจก่อสร้าง วโรดม เกษเนตร และ รัตพงษ์ สอนสุภาพ	2318
✦ SS5212-บทบาทอาหารฮาลาลในมิติของบัญญัติอิสลามและเศรษฐกิจ ทวี นุ่มหอม และ มะรอนิง สาแลมิง	2333
✦ SS5227-แนวทางการสร้างขวัญและกำลังใจของทหารกองประจำการตามหลักพรหมวิหาร 4: ศึกษาเฉพาะกรณี กรมทหารขนส่งรักษาพระองค์ จำลองเอก สุขาย ระสุวรรณ และ พระราชปรีดิคุณ (เทียบ สิริญาโณ)	2345
✦ SS6239-ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานที่ออกกำลังกายในร่ม: กรณีศึกษาสนามกีฬา สมโภชเชียงใหม่ 700 ปี และสนามกีฬาเทศบาลนครเชียงใหม่ ธรัตน์เทพพรวิเศษ พงษ์พิศ. นนท น้ำประทานสุข, เฉลิมชัย ปัญญาดี และ บงกชมาศ เอกเอี่ยม	2354
✦ SS8029-ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 สุรชัย นาคา และ ญาณดา กาษย์ปนนันท์	2365
✦ SS8033-การเปิดเสรีสาขาบริการประกันชีวิตภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สิรินทร จันทร์สร และ ธนยศ สุวารีกุล	2373

เรื่องเล่าชีวิตการปรับตัวและการดำรงอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว หมู่บ้านคลองบางขุน
อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ในระบบเศรษฐกิจแบบการค้า
THE RESEARCH OF LIFE STORY ADAPTATION AND THE EXISTENCE AGRICULTURIST
KlongBangKhun Village BangKhonThee District
SamutSongkhrum Province in Capitalist Economic System

กทาเทพ สวนขำ¹ และ ชินณพงค์ ศิริโชตินิศากร²

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, garden.garden2010@gmail.com

² อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, chisanuphong@ms.su.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องเล่าชีวิตการปรับตัวและการดำรงอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวหมู่บ้านคลองบางขุน อำเภอ
บางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ในระบบเศรษฐกิจแบบการค้า มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องเล่าชีวิตการปรับตัวและ
การดำรงอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว หมู่บ้านคลองบางขุน อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม และศึกษาถึง
ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพเพาะปลูกและค้าขายมะพร้าวในสภาพปัจจุบัน ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ
โดยใช้วิธีการศึกษาแบบประวัติชีวิตและเรื่องเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในหมู่บ้านคลอง
บางขุน โดยผู้วิจัยให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเล่าถึงประสบการณ์ชีวิต ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพเพื่อเปิดเผยความ
จริงให้ปรากฏออกมาเป็นที่รับรู้โดยการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรของผู้ปลูกมะพร้าวหมู่บ้านคลองบางขุน
ได้แก่ มะพร้าวนั้นสามารถเจริญเติบโตได้ดีในบริเวณพื้นที่ราบลุ่ม ตามเกาะ หรือชายฝั่งทะเล ชาวบ้านหมู่บ้านคลอง
บางขุนจึงนิยมปลูกกันตามร่องสวน แทนแต่เดิมที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา เกษตรกรหมู่บ้านคลองบางขุนได้ฝึก
ทักษะการป็นต้นมะพร้าวซึ่งมีลำต้นสูงขึ้นไปเก็บเกี่ยวผลผลิตเอง และยังรับจ้างเก็บผลผลิตให้กับเจ้าของสวนในพื้นที่
ใกล้เคียง สภาพพื้นที่สวนมะพร้าวเป็นคันดินยกทรง เมื่อเก็บผลมะพร้าวได้แล้วจะโยนลงน้ำ ทำให้ผลมะพร้าวไม่บูบ
หรือแตก และการขนย้ายสะดวก สามารถเข็นมะพร้าวไปทางร่องน้ำเพื่อรวบรวมไปยังรถบรรทุกของผู้รับซื้อได้
ปัญหาและอุปสรรคของผู้ปลูกมะพร้าว ได้แก่ ปัญหาศัตรูพืช เช่น ค้างคาวและแมลงดำหนามกัดทำลายยอดมะพร้าว
ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ เนื่องจากโรงงานขนาดใหญ่ สั่งซื้อมะพร้าวจากต่างประเทศ ค่าจ้างถูกจ้างสูงขึ้นเนื่องจาก
ขาดแคลนแรงงาน และปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ชาวบ้านไปทำอาชีพอื่นมากขึ้น เนื่องจากสภาพสังคมและ
การศึกษาที่เปลี่ยนแปลง ด้านการปรับตัวและการดำรงอยู่ของเกษตรกรพบว่า พื้นที่อุดมสมบูรณ์ที่เหมาะสมแก่การทำ
การเกษตรของหมู่บ้านคลองบางขุน ทำให้มะพร้าวมีผลผลิตต่อเนื่องทั้งปีสามารถรองรับความต้องการของตลาดได้
อีกทั้งมะพร้าวเมื่อโตแล้วใช้น้ำฝนธรรมชาติไม่ต้องดูแลมาก ถึงแม้ว่ามะพร้าวจะไม่ดีนักในบางช่วงเวลา ชาวบ้านก็
ได้ปรับตัวโดยหันมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน ทำอาชีพเสริมอื่นเช่นรับจ้าง ทำงานประดิษฐ์จากเปลือกมะพร้าว
เป็นผู้ประกอบการผลิตวัตถุดิบจากมะพร้าวเอง ด้วยเหตุนี้ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวหมู่บ้านคลองบางขุนยัง
สามารถดำรงอยู่ได้ต่อไป

คำสำคัญ: การปรับตัวและการดำรงอยู่, เกษตรกรรม, เกษตรกรมะพร้าว

ABSTRACT

The research of life story adaptation and the existence agriculturist Klongbangkhun Village Bangkhonthee District Samutsongkhram province. In economic and trade system and the objective to study life stories. Adaptation and the existence of coconut growers Klongbangkhun Village Bangkhonthee District Samutsongkhram province and study in problems and barriers in the coconut occupation cultivation and trade in the present. Researcher used qualitative research by using the method of life history studies. The informant of the stories that coconut growers in Klongbangkhun Village, by researcher bestow the informant notices about life experiences problem in the occupational reveal the truth to emerge by interview.

The results of this research found that factor influence coconut growers Klongbangkhun Village i.e.: coconuts can thrive low plain area, an island or seashore. So villager of Klongbangkhun Village commonly grown vegetable patch. In originally, most occupation is farm. Agriculturist at Klongbangkhun Village have skills practices climb up a coconut trees. Which have a trunk to harvest itself and work for hire with owner plantation vicinage. Cultivated had vegetable patch when coconut is harvest and thrown down to waterway. The coconut wasn't pound lightly, unbroken and comfortable transportation shipping collected to the truck for the recipient to purchase. Problems and obstacles of the coconut growers i.e.: agricultural pests such as caterpillar and Plesispa Reichei Chapuis destroy the top of coconuts.

The identity and existence of agriculturist finds fertile suitable for cultivate of Klongbangkhun village. The coconut has an agricultural product throughout the year and satisfy the market needs. When the coconut grown-up uses water from rain natural. Even though, the price of coconut has a recession but people acclimatize to integrated farming system, part-time self-employment, coir invention or entrepreneur raw materials from coconut. Therefore: the coconut growers at Klongbangkhun village can subsist.

Keywords: Adaptation and Existence, Agriculture, Coconut Agriculturist

1. บทนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวไปยังประเทศต่าง ๆ สามารถทำได้สะดวกขึ้น เนื่องจากมีธุรกิจที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น สายการบินราคาประหยัด ที่พักที่สะดวกสบาย ฯลฯ ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วโลก ซึ่งนักท่องเที่ยวพิจารณาจากสถานที่ท่องเที่ยว ทัศนียภาพ ความสวยงามร่มรื่น ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี อาหารการกิน แหล่งจับจ่ายใช้สอย ความเป็นมิตรของผู้คน และความคุ้มค่าของเงิน หรือความพึงพอใจที่ได้รับจากการจับจ่าย ฯลฯ ซึ่งประเทศไทยนั้นมีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านพื้นที่ทำการเกษตร พืชผักผลไม้ของไทยอาหารไทยก็มีชื่อเสียงทั้งในประเทศและเป็นที่ยอมรับจากทั่วโลก ซึ่งจะเห็นได้ว่าในหลาย ๆ ประเทศมีร้านอาหารไทยไปเปิดให้บริการ อาหารไทยจัดเป็นอาหารที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เกิดจากการผสมผสานจากหลากหลายวัฒนธรรม มีการเรียนรู้ ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น อาหารไทยโดดเด่นตั้งแต่รสชาติ หน้าที่มีลักษณะสวยงาม และยังขึ้นชื่อในเรื่องคุณค่าทางอาหารและสรรพคุณทางยาที่เมื่อรับประทานแล้วส่งผลดีต่อสุขภาพอีกด้วย เมนูอาหารไทยที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ได้แก่ คัมยำกุ้ง แกงเขียวหวาน คัมข่าไก่ เป็นต้น จากข้อมูลอุตสาหกรรมอาหารปี 2560

ประเทศไทยคิดค้นผู้ส่งออกอาหารเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก และเป็นอันดับสองของเอเชียรองจากประเทศจีน โดยในปี พ.ศ. 2561 แนวโน้มการเลือกบริโภคอาหารจะเลือกที่มีวัตถุดิบที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ผลผลิตจากธรรมชาติโดยไม่ผ่านกระบวนการปรุงแต่งด้วยสารเคมี และระบุที่มาของแหล่งผลิตที่น่าเชื่อถือ โดยแนวโน้มอุตสาหกรรมอาหารไทยคาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจัยหนุนของการบริโภค การส่งออก และการลงทุน (กระทรวงพาณิชย์, 2560)

ภูมิปัญญาด้านอาหารแต่โบราณของคนไทยนั้น มีการนำมะพร้าวเป็นวัตถุดิบสำคัญ คือ อาหารไทยประเภทแกงส่วนใหญ่ก็จะใส่กะทิ ห่อหมกก็มีกะทิหอยคบนหน้า หรือแม้กระทั่งก๋ดัดแบบโบราณก็เป็นก๋ดัดมีราดกะทิ ขนมหไทยแทบทุกอย่างมีมะพร้าวเป็นส่วนประกอบ บางอย่างโรยมะพร้าวขูดลงไป หรือที่เรียกว่ากระฉีกโรยหน้าขนม และยังทำเป็นอาหารแปรรูปได้หลากหลาย เช่น น้ำมันมะพร้าว น้ำตาลมะพร้าว มะพร้าวอบแห้ง วุ้นมะพร้าว มะพร้าวเผา ไอศกรีมมะพร้าว น้ำส้มสายชูจากมะพร้าว ท็อฟฟี่กะทิ น้ำมะพร้าว (ลาวลีย์ ลัทธิวิรุฬห์ และคณะ, 2547) กะทิหรือมะพร้าวขูดที่ราดหน้าอาหารและขนมแบบไทย ๆ นั้น มีความจำเป็นต่อร่างกาย เพราะวิตามินบางชนิดที่ไม่ละลายในน้ำ แต่จะละลายในน้ำมัน อย่างวิตามินเอ วิตามินอี วิตามินดี และวิตามินเค อีกทั้งส่วนอื่นยังนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น กาบมะพร้าวแห้งใช้ทำเชื้อเพลิง หรือเป็นส่วนผสมของขนมเปียกปูน ลำต้นใช้ทำไม้กระดาน ทางมะพร้าวใช้ทำไม้กวาด หรือไม้กลัดใบตองห่อขนม เปลือกมะพร้าว กะลามะพร้าว สามารถนำไปเป็นภาชนะ ทำงานประดิษฐ์ ของตกแต่ง เครื่องประดับ หรือเครื่องดนตรีไทย เช่น ซอฮู้ และซอสามสาย (กฤษกร เพชรนอก, 2556) ด้านความเชื่อของคนไทย ในพิธีกรรมทางศาสนาจะจัดให้มีเครื่องสังเวยเป็นมะพร้าวอ่อน เพราะเชื่อว่าเป็นตัวแทนแห่งความอุดมสมบูรณ์ การดื่ม น้ำมะพร้าวก็เพื่อความเป็นสิริมงคล นอกจากนี้ยังใช้น้ำมะพร้าวล้างหน้าสพอีกด้วย เพราะมีความเชื่อว่าน้ำมะพร้าวเป็นน้ำที่บริสุทธิ์ ทำให้ผู้ดื่ยเกิดความผ่องใส สงบจิตใจได้ และเดินทางไปยังภพภูมิหน้าได้อย่างเป็นสุข

ปี พ.ศ. 2561 ได้มีระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิชำระภาษีในโควตา ตามพันธกรณีตามความตกลงการค้าโลก (WTO) สำหรับสินค้ามะพร้าวและมะพร้าวฝอย ปี 2561 ถึงปี 2562 พ.ศ. 2560 ซึ่งได้ระบุไว้ในข้อ 14 ผู้ได้รับหนังสือรับรองต้องนำเข้ามะพร้าวและมะพร้าวฝอยตามช่วงเวลาที่กำหนด ดังนี้ (1) มะพร้าว ให้นำเข้าได้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม และตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของแต่ละปี (2) มะพร้าวฝอย ให้นำเข้าได้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของแต่ละปี (ราชกิจจานุเบกษา, 2561) ซึ่งการให้สิทธิผู้ประกอบการรายใหญ่สามารถนำเข้ามะพร้าวจากต่างประเทศได้ ทำให้ชาวสวนมะพร้าวในประเทศไทยไม่สามารถจำหน่ายมะพร้าวได้ หรือต้องยอมขายในราคาต่ำ เจ้าของแหล่งรับซื้อมะพร้าวและชาวสวนในหลายพื้นที่ มีความเห็นว่า ผลผลิตมะพร้าวในพื้นที่ที่เหลือนั้นตลาดและมีราคาตกลงอย่างมาก เนื่องจากถูกมะพร้าวนำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งอิน โดนีเซีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ เข้ามาตีตลาดในราคาที่ถูกเป็นพิเศษกว่ามะพร้าวในประเทศไทย ส่งผลให้พ่อค้าคนกลางหรือนายหน้ารับซื้อของบริษัทมะพร้าวใหญ่ ๆ จะลดการรับซื้อมะพร้าวในพื้นที่ ทั้งที่ในมะพร้าวในประเทศไทยไม่ได้ขาดแคลน อีกทั้งมะพร้าวมีราคาคต่ำเป็นอย่างมากและมีการปรับราคาลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ขณะที่ต้นทุนการผลิตมะพร้าวอยู่เท่าเดิม และยังมิได้ผู้ที่ลักลอบนำมะพร้าวเข้ามาในประเทศโดยผิดกฎหมาย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเรื่องเล่าชีวิตการปรับตัวและการดำรงอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวหมู่บ้านคลองบางขุน ตำบลบ้านปราย อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งยังเป็นหมู่บ้านที่ยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าขายมะพร้าว และยังคงมีกลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลด้านการเพาะปลูกมะพร้าวนานหลายทศวรรษ การศึกษาเรื่องนี้จะนำไปสู่ความเข้าใจวิถีชีวิตเกษตรกร และเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคของการประกอบ

อาชีพเกษตรกรและค้าขายมะพร้าวในสภาพปัจจุบันของระบบเศรษฐกิจแบบการค้า ผู้วิจัยหวังว่าการทำวิจัยในครั้งนี้จะสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเกษตรกร และเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายส่งเสริม สนับสนุนธุรกิจของภาคเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงและยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาเรื่องเล่าชีวิตการปรับตัวและการดำรงอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว หมู่บ้านคลองบางขุน อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
- 2) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพเพาะปลูกและค้าขายมะพร้าวในสภาพปัจจุบัน

3. การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีวิทยาที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาปรากฏการณ์ที่เรียกว่า การศึกษาประวัติศาสตร์และเรื่องเล่า ของผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว หมู่บ้านคลองบางขุน อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาจากเอกสาร ผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาจากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เช่น ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ปลูกมะพร้าว ประวัติการปลูกมะพร้าวของชาวบ้านในอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม วิทยานิพนธ์ของผู้ที่วิจัยแบบเรื่องเล่าชีวิตและในเรื่องที่เกี่ยวข้อง บทความทางวิชาการ และข่าวสารจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ

การศึกษาข้อมูลภาคสนาม โดยสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัยสำรวจเบื้องต้นโดยพูดคุยและทำความคุ้นเคยกับกับชาวบ้าน ผู้นำชุมชน และเกษตรกรในแหล่งที่มีการปลูกมะพร้าวของอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ ตำบลบ้านปรานิคม ตำบลบางสะแก ตำบลบางยี่รงค์ ตำบลโรงหีบ และตำบลบางนกแขวก เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจเกษตรกร และออกแบบเนื้อหาการสัมภาษณ์เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้

การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้เลือกสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก อายุ 44 ปี ซึ่งเป็นเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว หมู่บ้านคลองบางขุน ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านปรานิคม อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม เนื่องจากหมู่บ้านคลองบางขุนยังเป็นแหล่งเพาะปลูกและค้าขายมะพร้าวต่อเนื่องหลายทศวรรษ มีผู้ที่สามารถให้ข้อมูลเรื่องมะพร้าวได้ อีกทั้งยังสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน และชาวบ้านในพื้นที่ของหมู่บ้านคลองบางขุนเพิ่มเติม เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าได้ค้นพบข้อมูลที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก แนวคำถามที่เตรียมไว้ล่วงหน้าสำหรับสอบถามผู้นำชุมชน ชาวบ้าน เกษตรกร ที่อยู่หรือไม่ได้อยู่ในหมู่บ้านคลองบางขุน แบ่งหัวข้อเป็น ข้อมูลทั่วไป ประสบการณ์การประกอบอาชีพเกษตรกรปลูกมะพร้าว ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกร และคำถามปลายเปิดที่เป็นความคิดเห็นด้านแนวทางการแก้ปัญหา และข้อเสนอแนะ นอกจากนี้ ยังมีอุปกรณ์ใช้ประกอบการสัมภาษณ์ เช่น สมุดบันทึก ปากกา เครื่องบันทึกเสียง โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สามารถบันทึกภาพ และใช้ในการส่งข้อความได้

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก และวิธีการสังเกต ในช่วงเดือนมกราคม 2561 ถึงเดือนพฤษภาคม 2561 โดยหลังจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลบันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์ ระหว่างนั้น

หากมีประเด็นที่ต้องการทราบเพิ่มเติม ก็จะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก หรือเกษตรกรหมู่บ้านคลองบางขุน ผู้เกี่ยวข้อง โดยนัดหมายสัมภาษณ์อีกครั้ง หรือส่งข้อความสอบถามข้อมูลผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาบันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์

4) การวิเคราะห์และสรุปผลจากการศึกษา เมื่อเก็บข้อมูลจากการวิจัยตามขั้นตอนและทำการสังเคราะห์ข้อมูลตามข้อเท็จจริงที่ได้รับ ทั้งจากการศึกษาเอกสาร การศึกษาข้อมูลภาคสนาม การสังเกตการณ์ประกอบอาชีพ เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว และจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักแล้ว นำข้อมูลมาตีความหมาย โดยอ้างอิงจากแนวคิด และทฤษฎี เพื่อช่วยวิเคราะห์ข้อมูล โดยผลการวิเคราะห์ช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงปัญหา อุปสรรค จากเรื่องเล่าและประสบการณ์ในการเป็นเกษตรกรที่ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ถ่ายทอดให้กับผู้วิจัย แล้วจึงสรุปผลการวิจัยในเชิงพรรณนา และอภิปรายผลการวิจัย

4. ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่าพื้นที่หมู่บ้านคลองบางขุนแต่เดิมเป็นท้องนา ชาวบ้านประกอบอาชีพทำนา และได้เปลี่ยนมาประกอบอาชีพทำสวนมะพร้าว เนื่องจากการปลูกมะพร้าวเป็นที่นิยมในพื้นที่อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม สมัยที่คณะมิชชันนารีต่างประเทศมาเผยแพร่ศาสนาและสร้างโบสถ์คริสต์ที่ตำบลบางนกแขวกเมื่อประมาณ 100 ปีก่อน และได้้นำต้นพันธุ์มะพร้าวมาให้ชาวบ้านปลูก (สังฆมณฑลราชบุรี, 2539) ครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลหลักและชาวบ้านหมู่บ้านคลองบางขุนก็ได้เริ่มปลูกมะพร้าวและผลิตน้ำคาลมะพร้าวขายตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายาย แต่ด้วยความยุ่งยากของขั้นตอนการผลิตน้ำคาลมะพร้าว ทำให้ปัจจุบันชาวบ้านคลองบางขุนได้เลิกอาชีพดังกล่าว และได้เปลี่ยนมาขายมะพร้าวให้กับสิ่งมะพร้าวแทน ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรของผู้ปลูกมะพร้าวหมู่บ้านคลองบางขุน ได้แก่ มะพร้าวนั้นสามารถเจริญเติบโตได้ดีในบริเวณพื้นที่ราบลุ่มตามเกาะ หรือชายฝั่งทะเล ชาวบ้านหมู่บ้านคลองบางขุนจึงนิยมปลูกกันตามร่องสวน เกษตรกรหมู่บ้านคลองบางขุนได้ฝึกทักษะการป็นต้นมะพร้าวซึ่งมีลำต้นสูงขึ้นไปเก็บเกี่ยวผลผลิตเอง และยังรับจ้างเก็บผลผลิตให้กับเจ้าของสวนในพื้นที่ใกล้เคียง สภาพพื้นที่สวนมะพร้าวเป็นคันดินยกทรง เมื่อเก็บผลมะพร้าวได้แล้วจะโยนลงน้ำ ทำให้ผลมะพร้าวไม่บูบหรือแตก และการขนย้ายสะดวก สามารถขึ้นมะพร้าวไปทางร่องน้ำเพื่อรวบรวมไปยังรถบรรทุกของผู้รับซื้อได้ ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวมีการปรับตัวดังนี้

1) เกษตรกรได้ทำการเกษตรแบบผสมผสาน นอกจากปลูกมะพร้าวใหญ่เป็นหลักแล้ว ยังปลูกผลไม้อื่น ๆ ที่สามารถเจริญเติบโตร่วมกับมะพร้าวได้ เช่น ส้มโอ กล้วยหอม กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ ปลูกมะพร้าวอ่อนแซม และปลูกพืชผักสวนครัว และทำประมงน้ำจืด เลี้ยงปลาในร่องสวน เช่น ปลาสวาย ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาดุก ปลาช่อน

2) เกษตรกรได้ทำอาชีพเสริมควบคู่ไปกับการทำสวนมะพร้าว เช่น รับจ้างทำสวน รับจ้างขึ้นมะพร้าว รับจ้างเก็บมะพร้าว ทำงานประดิษฐ์จากเปลือกมะพร้าว เป็นเปลือกมะพร้าวสวยงามที่ใช้แขวนปลูกกล้วยไม้ และเป็นผู้ประกอบการค้าขายมะพร้าวเอง โดยนำผลผลิตที่ได้มาทำมะพร้าวขายเป็นวัตถุดิบส่งโรงงาน

3) ได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มคนรับจ้างขึ้นมะพร้าว กลุ่มคนรับจ้างสอยมะพร้าว กลุ่มคนรับจ้างเก็บมะพร้าว

การดำรงอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว เกิดจากสาเหตุดังนี้

- 1) มะพร้าวยังเป็นที่ต้องการของตลาด และสามารถขายได้ทั้งคั้น เช่น ขายคั้นพื้ญ์ ขายยอดมะพร้าว ขายเปลือก ขายลำต้น
- 2) ความรักในท้องถิ่นของชาวบ้านทำให้ประกอบอาชีพอยู่ในพื้นที่ เมื่อชาวบ้านหันมาประกอบอาชีพปลูกมะพร้าวมากขึ้น
- 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษตรอำเภอ เทศบาล กสน. ได้มาดูแล ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ เรื่องการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ได้แก่ 1) ด้านปัญหาโรคพืช เช่น เชื้อรา แมลงศัตรูพืช เช่นด้วงไฟ ด้วงแรด แมลงดำหนาม สัตว์ฟันแทะ เช่น กระรอก และหนู กัดทำลายยอดมะพร้าว 2) ด้านปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ เนื่องจากโรงงานขนาดใหญ่ สั่งซื้อมะพร้าวจากต่างประเทศ และ 3) ด้านปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ชาวบ้านไปประกอบอาชีพอื่นทำให้ค่าจ้างลูกจ้างสูงขึ้น

5. การอภิปรายผล

ผู้วิจัยพิจารณาการปรับตัวและการดำรงอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวหมู่บ้านคลองบางขุนพบว่า

- 1) ด้านกายภาพ ชาวบ้านหมู่บ้านคลองบางขุน โดยทำการเกษตรแบบผสมผสาน และทำประมงน้ำจืด สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ให้จัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยและเลี้ยงสัตว์ แบ่งพื้นที่ดินเป็นที่นาและปลูกพืช (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2561)
- 2) ด้านเศรษฐกิจ เกษตรกรได้ทำอาชีพเสริมควบคู่ไปกับการทำสวนมะพร้าว เช่น รับจ้าง การทำงานประดิษฐ์จากเปลือกมะพร้าว และเป็นผู้ประกอบการค้าขายมะพร้าวเอง สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องพัฒนาการ การทำนาเกลือและการค้าเกลือที่ปัตตานี (นราวดี โลหะจินดา, 2547) ที่พบว่าการได้รับโอกาสทางการศึกษา ส่งผลให้ประชากรมีโอกาสเลือกประกอบอาชีพมากขึ้น
- 3) ด้านสังคม ชาวบ้านหมู่บ้านคลองบางขุนมีการรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบอาชีพ และความรักในท้องถิ่นของชาวบ้านทำให้ประกอบอาชีพอยู่ในพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกรักท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 (คณิง เทวฤทธิ์, 2558) ที่พบว่าจิตสำนึกรักท้องถิ่นเกิดจากกระบวนการที่ทำให้บุคคลได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของท้องถิ่นและบรรพบุรุษ และสร้างให้บุคคลภูมิใจในมรดกทางสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เห็นคุณค่าและความสำคัญของความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยพิจารณาปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรมะพร้าวในหมู่บ้านคลองบางขุนแล้ว มีข้อเสนอแนะว่า

- 1) ด้านกายภาพ ปัญหาศัตรูพืช หน่วยงานเช่นเกษตรอำเภอควรติดตามผลจากการให้ความรู้ด้านการกำจัดศัตรูพืชอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้วิธีทางชีวภาพแทนการใช้สารเคมีเพื่อไม่ให้เกิดสารพิษตกค้าง
- 2) ด้านเศรษฐกิจ ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ รัฐบาลควรส่งเสริมให้บริษัทหรือโรงงานที่ใช้มะพร้าวเป็นวัตถุดิบ รับซื้อมะพร้าวจากชาวบ้านเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรมีกำลังใจในการดำรงชีพ มีความภาคภูมิใจในการเป็นเกษตรกรของประเทศ

๓) ด้านสังคม ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรวม เมื่อราคาผลผลิตสูงขึ้น ขายได้ราคาดี ทำให้ชาวบ้านหันมาประกอบอาชีพนี้มากขึ้น ลดปัญหาการขาดลูกจ้าง ควรส่งเสริมให้ชาวบ้านคลองบางขุน เป็นเกษตรกรใหม่ ที่มีความรู้ความเข้าใจการดูแลรักษาพืชผล และสนับสนุนให้เกษตรกรเดิมสามารถบำรุงพืชเกษตรทุกชนิดในพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่ของหมู่บ้านมีแม่น้ำลำคลองไหลผ่าน เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกพืชได้หลากหลายชนิด หากได้รับการสนับสนุนภาคการเกษตรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ในภาพรวมจังหวัดสมุทรสงคราม สามารถเป็นแหล่งวัตถุดิบอาหารไทย และเป็นส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพาณิชย์. (2560). แนวโน้มอุตสาหกรรมไทย. สืบค้นจาก <http://www.thaitrade.com/>
- กฤษกร เพชรนอก. (2556). เครื่องดนตรีและวงดนตรีไทย (พิมพ์ครั้งที่ 9). ปทุมธานี: สกายบุ๊กส์.
- คณิง เทวฤทธิ์. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกรักท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24. (คุุณภูนิพนธ์ปริญญาปรัชญาคุษภูณัณจัต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- นราวดี โลหะจินดา. (2547). รายงานการวิจัยพัฒนาการการทำนาเกลือและการค้าเกลือที่ปัตตานี. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2561). แนวคิดทฤษฎีการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. สืบค้นจาก http://www.chaipat.or.th/site_content/34-13/3579-2010-10-08-05-24-39.html
- ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิชำระภาษีในโควตา ตามพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) พุทธศักราช 2560. (2560, ตุลาคม 30). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 9-12.
- ลาวัลย์ จักรวิรุฬห์ และคณะ. (2547). อาหารจากมะพร้าว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมส่งเสริมการเกษตร.
- สังฆมณฑลราชบุรี. (2539). ประวัติอาสนวิหารแม่พระบังเกิด บางนกแขวก. ราชบุรี: สังฆมณฑลราชบุรี.